

Pirkanmaan liiton kaavoituskatsaus 2023

Kaavoituskatsaus lyhyesti

Pirkanmaalla on voimassa Pirkanmaan maakuntakaava 2040, joka kuvaa rakentamisen ja ympäristön kehittämisen suunnat maakunnassa tuleville vuosikymmenille. Pirkanmaan maakuntakaavan 2040 tärkeimmät tavoitteet ovat maakunnan kilpailukyvyyn vahvistaminen, sosiaalisesti ja ympäristön kannalta kestävä yhdyskuntarakenteen sekä luonnonvarojen kestävä käyttö ja yhdyskuntarakenteen energiatehokkuus.

Pirkanmaan maakuntavaltuusto on vuonna 2021 käynnistänyt vaihemaakuntakaavoituksen. Vaihemaakuntakaavan teemoina ovat elonkirjo ja energia. Kaavaluonnos on tavoitteena asettaa nähtäville kevään 2023 aikana. Saadun palautteen pohjalta laaditaan tarvittavat täydentävät selvitykset kaavaehdotusta varten. Selvitysten valmistelussa hyödynnetään mahdollisimman

paljon jo olemassa olevia aineistoja sekä yhteistyöryhmiä. Vaihemaakuntakaavan edistymisessä auttaa monialainen ohjausryhmä ja päätöksistä vastaa maakuntahallitus.

Luonnon monimuotoisuusohjelman toimeenpano etenee ja toimenpidesuunnitelma on julkistettu vuoden 2023 alussa. Myös Pirkanmaan energiastategia ja liikennejärjestelmäsuunnitelma valmistuvat keväällä. Liikennejärjestelmäsuunnitelman toimenpidesuunnitelmaa aletaan valmistella heti tämän jälkeen.

Edellä mainittujen lisäksi Pirkanmaan liitto osallistuu ja toteuttaa yhteistyössä eri toimijoiden kanssa erilaisia maankäytön, liikenteen ja ympäristön suunnittelu-, selvitys- ja kehittämishankkeita.

Keskeiset tietolähteet verkossa ovat:

Pirkanmaan liiton verkkosivut:
www.pirkanmaa.fi/maakunnan-kehittaminen-ja-suunnittelu

Aluetietopalvelu:
tieto.pirkanmaa.fi

Voimassa olevan maakuntakaavan sivut:
maakuntakaava2040.pirkanmaa.fi

Valmisteilla olevan vaihemaakuntakaavan sivut:
kaava.pirkanmaa.fi/

Karttapalvelu:
tieto.pirkanmaa.fi/karttapalvelu

Pirkanmaan liiton kaavoituskatsaus 2023

Pirkanmaan maakuntakaava 2040 ja vaihekaavoitus

Maankäytön suunnittelujärjestelmään kuuluvat valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet, maakuntakaava, yleiskaava ja asemakaava. Maakuntakaavan tehtävänä on sovittaa yhteen valtakunnantason ja maakunnan omat tarpeet sekä useampaa kuntaa yhteisesti koskevia maankäytön asioita ja tuoda ne poliittiseen päätöksentekoon.

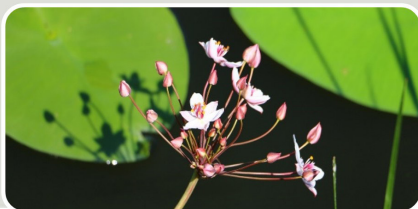
Pirkanmaalla on voimassa Pirkanmaan maakuntakaava 2040, jonka Pirkanmaan maakuntavaltuusto on hyväksynyt 27.3.2017. Vuoden 2021 alussa Pirkanmaa-

han liittyneessä Kuhmoisten kunnassa on voimassa Keski-Suomen maakuntakaava (hyväksytty 1.12.2017).

Pirkanmaan maakuntakaava 2040 on strateginen alueidenkäytön suunnitelma, jossa on käsitelty maakunnan keskeiset maankäyttökysymykset. Näitä ovat kaikki alue- ja yhdyskuntarakenteen kannalta tärkeitä osat alueet, kuten keskusta-alueet, palveluiden alueet, vähittäiskaupan suuryksiköt, asuin- ja työpaikka-alueet, liikenteen ja logistiikan sekä teknisen huollon verkostot ja alueet, virkistys- ja suojelualueet, viheryhteydet sekä maisema-alueet ja kulttuuriympäristöt.

Pirkanmaalla on käynnistetty vaihemaakuntakaavoitus. Kaavaluonnos asetetaan nähtäville kevään aikana ja vielä vuoden 2023 aikana pyritään laatimaan tarvittavat täydentävät selvitykset kaavaehdotuksen lähettämiseksi lausunnoille. Selvitysten valmistelussa hyödynnetään mahdollisimman paljon jo olemassa olevia aineistoja sekä yhteistyöryhmiä. Vaihemaakuntakaavan edistymisessä auttaa monialainen ohjausryhmä ja päätöksistä vastaa maakuntahallitus. Keskeistä vaihekaavoituksen prosessissa on vahva vuorovaikutus sekä laaja osallistuminen, joiden avulla saadaan tärkeää tietoa suunnittelutyön tueksi ja edistetään ratkaisujen hyväksyttävyyttä. Tämä edellyttää osallistumisen työkalujen lisäksi myös kattavia viestinnällisiä työkaluja.

Nyt laadittavan vaihemaakuntakaavan tavoitteena on

tukea pirkanmaalaisen luonnon monimuotoisuutta ja elonkirjoja

vahvistaa edellytyksiä kestäväälle energiatuotannolle maakunnan alueella

Energiateemassa tarkastellaan seuraavia aiheita:

- Tuulienergia
- Turvetuotanto ja valuma-alueet
- Aurinkoenergia
- Bioenergia
- Vedyn käyttöpotentiaali
- Sähköverkon kehitystarpeet

Elonkirjon teemassa tarkastellaan seuraavia aiheita:

- Uuden luontotiedon hyödyntäminen
- Ylimaakunnalliset ekologiset yhteydet
- Luonnonsuojelumerkintöjen ajantasaisuuden arviointi
- Liikenneväylien estevaikutus
- Suositut luontokohteet
- Ajantasaiset inventoinnit (kuten valtakunnallisesti arvokkaat maisema-alueet ja perinnebiotoopit)
- Uusien merkittävien luonto- ja virkistyskohteiden tunnistaminen

Elonkirjon ja energian teemakokonaisuuksien lisäksi vaihemaakuntakaavan yhteydessä tarkastellaan Puolustusvoimien alueiden ja näihin liittyvien suojavyöhykkeiden mahdolliset muutostarpeet. Lisäksi kaupan ohjausta on tarkoitus päivittää paremmin linjaan nykyisen maankäyttö- ja rakennuslain kanssa.

Pirkanmaan liiton kaavoituskatsaus 2023

Pirkanmaan liitto

Pirkanmaan liitto edistää toiminnallaan Pirkanmaan ja sen kuntien elinvoimaa ja yhteistyötä sekä huomioi siinä kuntien erilaiset lähtökohdat.

Maankäyttö ja luonnonvarat

Pirkanmaan elinvoimaisuutta ja kestävyyttä tuetaan maankäytön suunnittelulla. Siinä sovitetaan yhteen niin asukkaiden, elinkeinoelämän kuin luonnonympäristön tarpeita. Maankäytön osana tarkastellaan aluerakennetta ja myös muun muassa luonnonvarojen kestäväää käyttöä. Maakuntakaavan toteutumista varmistetaan lausuntoprosessin ja vahvan vuorovaikutuksen kautta. Pyrimme vaikuttamaan maankäyttöön ja luonnonvarojen käyttöön liittyvään lainsäädäntöön yhdessä muiden maakuntien, kuntien ja Kuntaliiton kanssa, korostaen erityisesti yhteensovittavan suunnittelun merkitystä ja kokonaisuuden ymmärrystä.

Pirkanmaalla rakennettu kulttuuriympäristö on inventoitu ja arvioitu 1970-luvun alkuun asti osana voimassa olevan maakuntakaavan selvityksiä. Työtä olisi tärkeää jatkaa myös tästä eteenpäin. Varaudumme jatkamaan rakennetun kulttuuriympäristön selvityksiä arkistotarkastelulla sekä inventointitarkastuksen arvioinnilla.

Saavutettavuus ja liikenne

Pirkanmaan liikennejärjestelmäsuunnitelma valmistuu ja sille laaditaan toimenpidesuunnitelma yhdessä sidosryhmien kanssa. Lisäksi jatketaan Länsi-Suomen liikennestrategiayhteistyötä, joka on myös keskeinen kanava valtion liikennehallinnon kanssa tehtävään yhteistyöhön.

Olemme aktiivisesti mukana raideliikenteen kehittämisessä. Varaudumme osallistumaan keskeisiin rataverkon kehittämisen hankkeisiin sekä tarvittaessa teettämään pieniä lisäselvityksiä kokonaisuuden tueksi. Tampereen seudun liikennemallia eli TALLI-mallia ylläpidetään ja kehitetään.

Ympäristö ja ilmasto

Tavoittemme on olla hiilineutraali maakunta vuoteen 2030 mennessä. Hiilineutraali Pirkanmaa 2030 -tiekartta kokoaa maakunnan ilmastotoimet. Osana Canemure-hankkeen toteuttamista seuraamme tiekartan toimeenpanoa ja käynnistämme tiekartan päivitystyön. Maakunnan energiastrategia valmistuu vuoden 2023 alkupuolella. Maakunnan vetyekosysteemistä muodostetaan tilannekuva ja kartoitetaan konkreettisten vetyinvestointien potentiaali Gasgridin vetyverkkohanke huomioiden.

Luonnon monimuotoisuuden säilyttäminen on keskeinen suunnittelukysymys. Pirkanmaan luonnon monimuotoisuusohjelman seuranta kehitetään yhteistyössä Pirkanmaan ELY-keskuksen ja muiden toimijoiden kanssa. Turvallisuuden ja varautumisen näkökulmat huomioidaan sopeutumistyössä.

Digitalisaatio

Pirkanmaalle on muodostettu digitaalisen siirtymän kokonaisvaltainen tavoitteisto EU:n digitaalisen kompassin mallin mukaisesti. Vuoteen 2030 ulottuva digikompassi kattaa liiketoiminnan digitalisaation, digitaalisen infrastruktuurin ja kärkeknologiat, digitaaliset taidot ja digitaaliset julkiset palvelut. Vuonna 2023 laadimme tavoitteiston pohjalta tiekartan, jossa esitetään tarvittavat toimenpiteet tavoitteisiin pääsemiseksi.

Elinvoima ja uudistuminen

Rakennamme verkostossamme kestävästi elinvoimaita Pirkanmaata ja vahvistamme systemaattisesti maakunnan muutoskyvykkyyttä. Painotuksena on maakunnan älykkään erikoistumisen strategiassa tunnistettujen kärkien vihreä ja digitaalinen siirtymä.

Vientivetoiselle Pirkanmaalle on tärkeää varmistaa sekä tavaroiden että työvoiman liikkuminen sujuvasti ja tehokkaasti. Saavutettavuutta kehitetään elinkeinoelämän tarpeet tunnistaen. Keskeisiä yhteisiä tavoitteita ovat pääväylien (tiet ja radat) suunnittelun ja toteutuksen vauhdittaminen sekä solmupisteiden ja keskeisten logistiikka-alueiden yhteiskehittäminen.

Tieto ja ennakointi

Pirkanmaan tulevaisuuden suunnittelu perustuu tiedon ja verkostojen yhteen saattamiseen. Käytämme viimeisintä saatavissa olevaa tietoa, luomme uutta ja kokoamme asiantuntijaverkostoja tekemään tietoperusteisia tulkintoja päätöksenteon tueksi. Lisäämme ennakoitiosaamista ja rohkaisemme tulevaisuusajattelun.

Aluetietopalvelu on löytänyt paikkansa kokoavana tietopalustana niin aluekehittämisen tunnusluvuille, paikkatiedolle kuin monen muunkin aihealueen keskeiselle datalle. Alusta edellyttää jatkuvaa kehittämistä, jotta voimme vastata tiedolla johtamisen tarpeisiin samoin kuin avoimien rajapintojen kautta tiedon jakamisen ja tietyön tehostamisen tarpeisiin. Varaudumme mahdollisen rakennetun ympäristön tietojärjestelmän vaikutuksiin kehittämällä maakuntakaavan tietomallia. Osana vaihekaavoitusta panostamme paikkatietopohjaiseen palautteenantomahdollisuuteen.

TIETOA KAAVOITUSKATSAUKSESTA

YHTEYSTIEDOT

LAUSUNTOPYYNNÖT JA MUU VIRALLINEN POSTI

Maankäyttö- ja rakennusasetuksen (MRA15 §) mukaisesti on maakunnan liiton tiedotettava alueensa kunnille vireillä olevista suunnitelmistaan ja muista kuntien alueiden käytön suunnitteluun, rakennettuun ympäristöön ja rakentamisen ohjaukseen vaikuttavista toimenpiteistä. Tätä tiedottamista palvelee nyt laadittu Pirkanmaan kaavoituskatsaus 2023, joka pääosin pohjautuu maakuntavaltuuston marraskuussa 2022 hyväksymään Pirkanmaan liiton toimintasuunnitelmaan.

Ajantasaiset tiedot kaavoituksesta sekä maankäytön ja liikenteen hankkeista ovat luettavissa osoitteessa www.pirkanmaa.fi

Pirkanmaan liiton kirjaamo
PL 1002, 33101 TAMPERE
pirkanmaan.liitto@pirkanmaa.fi
p. 03 2481 111

Suunnittelujohtaja

Ruut-Maaria Rissanen

Puh. 044 422 2264

ruut-maaria.rissanen@pirkanmaa.fi

Maakunta-arkkitehti

Hanna Djupsjöbacka

Puh. 050 598 4134

hanna.djupsjobacka@pirkanmaa.fi

Maakuntainsinööri

Satu Appelqvist

Puh. 050 350 5925

satu.appelqvist@pirkanmaa.fi

Kuva: Lili Scarpellini